

N:o 129.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af en landshöfdingen i Västerbottens län förut på lön anslagen lägenhet Herrgårdan invid Umeå stad i Västerbottens län; gifven Stockholms slott den 27 mars 1907.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen medgifva,

dels att en landshöfdingen i Västerbottens län förut på lön anslagen lägenhet, Herrgårdan, en äng, invid Umeå stad i Umeå socken af sagda län må till staden Umeå försäljas mot en köpeskilling, som på stadens bekostnad bestämmes i den ordning, som är föreskrifven i kungl. förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof, och under villkor i öfrigt, att området tillträdes den 14 mars 1909, att köpeskillingen till landtränteriet inbetalas senast vid tillträdet samt att staden ensam vidkännes lagfarts-kostnaderna och öfriga med köpet förenade utgifter;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre krono-egendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

De till ärendet hörande handlingar och kartor skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Alfred Petersson.

Utdrag af protokollet öfver jordbruksärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 27 mars 1907.

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Departementschefen, statsrådet Alfred Petersson anförde vidare:

I underdånig skrifvelse den 15 nästlidna februari har domänstyrelsen anmält, att vid en under år 1906 å den landshöfdingen i Västerbottens län förut på lön anslagna lägenheten Herrgårdan, en äng, invid Umeå stad i Umeå socken hållen uppskattning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1909 af denna lägenhet, som lämnar i årligt arrende 150 kronor, uppskattningsmännen väckt förslag om lägenhetens försäljning; och har domänstyrelsen öfverlämnat instrument öfver nämnda uppskattning och en af kommissionslandtmätaren Tycko Bergman år 1901

öfver lägenheten upprättad karta med beskrifning jämte yttrande af Kungl. Maj:ts befallningshafvande i länet.

Belägen invid Umeå stadsplans östra gräns, innehåller lägenheten en areal af 6 hektar 26,6 ar, däraf 6 hektar 6 ar åker, 3 ar afrösningsjord samt 17,6 ar impediment. Lägenheten genomskäres af järnvägsspåret till Umeå hamn, för hvilket framdragande tagits i anspråk 20,8 ar, som ej äro medräknade i lägenhetens nyss angifna areal. Jordmänen består af sandmylla af dålig beskaffenhet på lös alf. Annan åbyggnad än en lada eller loge, som enskildt tillhör arrendatorn, finnes icke. Taxeringsvärdet utgör 4,000 kronor. Arrendevärdet har af förrättningsmännen upptagits till 250 kronor.

Förrättningsmännen hafva med hänsyn till jordmånens klena beskaffenhet ansett någon styckning af lägenheten för jordbruksändamål ej kunna ifrågasättas. Ej heller hafva de ansett sig kunna förorda lägenhetens bibehållande i sin helhet för sådant syfte. De hafva därför föreslagit dess försäljning. I fråga om saluvärdet hafva de erinrat, å ena sidan, att lägenheten låge i omedelbar närhet af Umeå stads planlagda område, hvarför densamma syntes i en nära framtid skola komma till användning för byggnadstomter, och, å andra sidan, att densamma före bebyggandet tarfvade grundlig dikning och torrläggning. I anslutning härtill hafva de föreslagit ett försäljningspris af 6,000 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande har, då någon särskild anledning för lägenhetens bibehållande för statsverkets räkning icke syntes föreligga, hemställt, att lägenheten måtte vid arrendeperiodens utgång försäljas, hvarvid Kungl. Maj:ts befallningshafvande förklarar sig ej hafva något att erinra emot det af uppskattningsmännen föreslagna försäljningspriset.

I sin förenämnda skrifvelse har domänstyrelsen jämväl yttrat sig i anledning af en utaf Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Västerbottens län med skrifvelse den 17 december 1906 till Kungl. Maj:t öfverlämnad underdånig ansökning, däri stadsfullmäktige i Umeå, med bifogande af, bland annat, utdrag af protokoll vid sammanträden den 26 oktober och den 16 november 1906 samt kopia af en utaf kommissionslandtmätaren Joh. Fr. Johanson år 1897 öfver lägenheten och angränsande områden upprättad karta med beskrifning, anhållit att få för det lägenheten åsatta saluvärdet inköpa densamma att tillträdas vid löpande arrendeperiods slut. Såsom skäl härför hafva stadsfullmäktige anfört, att staden genom markupplåtelse till Kungl. Norrlands dragonregemente och Kungl. Västerbottens regemente fått sitt område begränsadt, att

för utvidgning af stadsplanen till omkringliggande områden och för ordnande af dränerings- och vattenledningsförhållandena inom dessa det vore af vikt för staden att så snart som möjligt blifva tillförsäkrad äganderätten till ifrågavarande lägenhet, som på tre sidor omslöttes af stadens mark, samt att det vore önskvärdt, att lägenhetens öfverlåtande till tomtjobbare eller andra för stadens intressen mer eller mindre främmande personer, som utan hänsyn till sundhet, eldfara med mera kunde bebygga densamma, måtte undvikas.

I sin nyssnämnda skrifvelse den 17 december 1906 har Kungl. Maj:ts befallningshafvande, med erinran, att ifrågavarande lägenhet jämlikt nådigt bref den 8 april 1904 blifvit från och med år 1905 i ecklesiastikt, kommunalt, administrativt och judiciellt hänseende förlagd till Umeå stad äfvensom att lägenheten icke funnes i några hos Kungl. Maj:ts befallningshafvande befintliga jordeböcker upptagen, men i öfriga där förvarade allmänna handlingar vore angifven såsom »en äng», på de af stadsfullmäktige anförda skäl och då lägenheten bättre lämpade sig för byggnadsplats än för jordbruk, i underdånighet hemställt, att stadsfullmäktiges framställning måtte vinna nådigt bifall.

Uti infordradt yttrande har magistraten i Umeå instämt i hvad stadsfullmäktige anført med tillägg, att lägenheten ifråga vore så godt som alldeles nödvändig för stadens framtida bebyggande, och lägenhetens arrendator har förklarat sig icke hafva något mot bifall till framställningen att erinra.

För egen del har domänstyrelsen, som icke hade sig bekant någon anledning för lägenhetens bibehållande i kronans ägo, förklarat sig ej hafva något att invända mot, att, med frångående af gällande bestämmelser rörande försäljning af sådana kronoegendomar, som den ifrågavarande, staden Umeå medgäfves att förvärfva densamma. Beträffande däremot köpeskillingen för lägenheten ansåge styrelsen, att det af stadsfullmäktige föreslagna försäljningspriset vore för lågt, enär på grund af områdets belägenhet invid Umeå stad priset borde beräknas icke efter jordbruks- utan efter tomtvärde, och syntes det styrelsen, att köpeskillingen lämpligast borde bestämmas i den ordning, nådiga förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof stadgade.

Under åberopande af hvad i detta ärende förekommit, hemställer jag att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen medgifva dels att ifrågavarande landshöfdingen i Västerbottens län förut på lön anslagna lägenhet Herrgårdan, en äng, må till staden Umeå försäljas mot en köpeskillning, som på stadens bekostnad bestämmas i

den ordning, som är föreskrifven i nådiga förordningen den 14 april 1866 angående jords eller lägenhets afstående för allmänt behof, och under villkor i öfrigt, att området tillträdes den 14 mars 1909, att köpeskillingen till landträneriet inbetalas senast vid tillträdet samt att staden ensam vidkännes lagfartskostnaderna och öfriga med köpet för-
enade utgifter;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre krono-egendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Till denna, af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna nådigt bifall samt förordnade, att proposition i ärendet af den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ur protokollet:

Nils Lange.